

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 1 Ιουλίου 2025

Προβλέψεις Παγκόσμιας Τράπεζας για τον Λίβανο (Lebanon Economic Monitoring)

Όπως συχνά έχουμε αναφέρει σε ενημερώσεις μας, οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί αποφεύγουν, εδώ και αρκετό καιρό, την έκδοση μικρο/μακρο οικονομικών εκθέσεων για τον Λίβανο, κυρίως λόγω της πολιτικής αστάθειας, των γεωπολιτικών προκλήσεων και της συστημικής κρίσης που έπλητταν σφοδρά, τουλάχιστον μέχρι τώρα, τη χώρα.

Σε αυτό το πλαίσιο, ευχάριστη υπήρξε η δημοσίευση της πρώτης ολοκληρωμένης έκθεσης για τον Λίβανο της Παγκόσμιας Τράπεζας, μετά από μία διετία. Στις 52 σελίδες της παρουσιάζονται οι οικονομικές προοπτικές του Λιβάνου για το 2025, όπως διαμορφώνονται μέσα από την εύθραυστη σταθεροποίηση του πολιτικού περιβάλλοντος και της ασφάλειας, μετά το τέλος της πολεμικής σύγκρουσης και την επίλυση μιας πολιτικής παράλυσης δύο ετών, μέσω της εκλογής προέδρου και του σχηματισμού μιας κυβέρνησης -καταρχήν- προσανατολισμένης στις μεταρρυθμίσεις. Σε γενικές γραμμές, ενώ αυτή η ανανεωμένη δυναμική παρουσιάζει μια ευκαιρία να αρχίσει η αντιμετώπιση των αλληλεπικαλυπτόμενων χρηματοπιστωτικών, οικονομικών και θεσμικών κρίσεων του Λιβάνου, η προοπτική εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεχή βελτίωση της κατάστασης της ασφάλειας και την απτή πρόοδο σε βασικές μεταρρυθμίσεις.

Τα κύρια σημεία της έκθεσης συνοψίζονται ως ακολούθως:

- ✓ Η συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ για το 2024 έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω σε 7,1%, με αποτέλεσμα η σωρευτική μείωση από το 2019 να ανέρχεται πλέον σε σχεδόν 40%. Η σύγκρουση και τα επακόλουθά της έχουν επιδεινώσει υπερβολικά τη φτώχεια και την ευπάθεια στον Λίβανο. Η γεωργία, ο πολιτισμός, το εμπόριο και ο τουρισμός, τομείς που αντιπροσωπεύουν το 77% των οικονομικών απωλειών, αποτελούν βασικές πηγές εισοδήματος για τους χαμηλόμισθους και τους «άτυπους» εργαζόμενους που βρίσκονται τώρα σε κίνδυνο. Οι προσπάθειες ανασυγκρότησης παραμένουν αργές και περιορίζονται από τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση του Λιβάνου και την έλλειψη εξωτερικής χρηματοδότησης, η οποία είναι απίθανο να υλοποιηθεί χωρίς ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις. Το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4,7 % το 2025, υποστηριζόμενο από την αναμενόμενη πρόοδο των μεταρρυθμίσεων, την ανάκαμψη του τουρισμού και της κατανάλωσης και τις περιορισμένες εισροές κεφαλαίων. Εντούτοις, οι προοπτικές παραμένουν εξαιρετικά ευαίσθητες στην πρόοδο σε βασικά μέτωπα, ιδίως εάν η μεταρρυθμιστική δυναμική ανακοπεί ή επιδεινωθεί η ασφάλεια. Η ανεπίλυτη χρηματοπιστωτική κρίση και ο βαθιά υποβαθμισμένος τραπεζικός τομέας συνεχίζουν να εμποδίζουν τις χρηματοδοτικές εισροές μεγάλης κλίμακας και τις ιδιωτικές επενδύσεις.
- ✓ Ο πληθωρισμός αναμένεται να συγκρατηθεί στο 15,2% το 2025, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχιστεί η σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας και η παγκόσμια τάση για υποτονικό πληθωρισμό. Ωστόσο, παραμένουν κίνδυνοι, ιδίως ο αντίκτυπος της αυξημένης αβεβαιότητας για το παγκόσμιο εμπόριο. Στην πραγματικότητα, η αυξανόμενη αβεβαιότητα

γύρω από το παγκόσμιο εμπόριο θα μπορούσε να έχει ευρύτερες επιπτώσεις για τον Λίβανο. Ενώ οι άμεσες επιπτώσεις μπορεί να είναι περιορισμένες, δεδομένου ότι οι εξαγωγές σε μεγάλες αγορές αντιπροσωπεύουν μόνο το 4% περίπου των συνολικών εξαγωγών αγαθών του Λιβάνου, οι έμμεσες επιπτώσεις είναι πιο δύσκολο να προβλεφθούν και θα εξαρτηθούν από τον τρόπο με τον οποίο η εξελισσόμενη δυναμική του παγκόσμιου εμπορίου επηρεάζει τις επενδύσεις και την οικονομική δραστηριότητα παγκοσμίως. Η παρούσα έκδοση του Lebanon Economic Monitoring (LEM) περιλαμβάνει ειδικές αναλύσεις σχετικά με τις τάσεις του πληθωρισμού και τη δυναμική της πραγματικής αποτελεσματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας (REER). Όπως επισημαίνεται στην έκθεση, ο πληθωρισμός του Λιβάνου ακολούθησε σε γενικές γραμμές τις παγκόσμιες τάσεις πριν από την κρίση, αν και οι εγχώριοι διαρθρωτικοί παράγοντες έπαιξαν επίσης ρόλο. Από το 2019, ωστόσο, ο πληθωρισμός καθοδηγείται σε μεγάλο βαθμό από την υποτίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, με διαφορετικές επιπτώσεις σε όλες τις συνιστώσες των τιμών ανάλογα με το περιεχόμενο των εισαγωγών και την εμπορευσιμότητα. Καθώς η περαιτέρω δολαριοποίηση εδραιώνεται και η συναλλαγματική ισοτιμία παραμένει σταθερή, η δυναμική του πληθωρισμού μπορεί σταδιακά να επανέλθει στα προ της κρίσης πρότυπα, αν και αναμένεται να παραμείνει πάνω από τους παγκόσμιους μέσους όρους λόγω των συνεχιζόμενων «τεντωμένων» εγχώριων παραγόντων. Έτσι, ενώ η REER ανατιμήθηκε μέχρι το 2019 και στη συνέχεια υποτιμήθηκε απότομα κατά τη διάρκεια της κρίσης, αυτό δεν μεταφράστηκε σε ισχυρότερη εξαγωγική επίδοση, αντανakλώντας τους υποκείμενους διαρθρωτικούς περιορισμούς και τις περιοριστικές επιδράσεις της εκτεταμένης δολαριοποίησης.

- ✓ Η δημοσιονομική κατάσταση βελτιώνεται με τη στήριξη της ισχυρότερης είσπραξης εσόδων και του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού του 2025, που εγκρίθηκε κανονικά με προεδρικό διάταγμα. Αυτό μπορεί να παρέχει περιορισμένο περιθώριο για αυξημένες δημόσιες δαπάνες, ιδίως για βασικές υπηρεσίες και αναγκαίες κεφαλαιουχικές δαπάνες. Ωστόσο, οι δημοσιονομικές πιέσεις παραμένουν αυξημένες και απαιτούνται ευρύτερες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη στήριξη της μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Ο εξωτερικός τομέας παραμένει υπό σημαντική πίεση, με προβλεπόμενο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών 15,3% του ΑΕΠ το 2025. Ενώ αυτό σηματοδοτεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, η μεταβολή του αντανakλά σε μεγάλο βαθμό την ανάκαμψη του ονομαστικού ΑΕΠ και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον τουρισμό. Η ακρίβεια των εκτιμήσεων του εξωτερικού ισοζυγίου συνεχίζει να υπονομεύεται από την διάχυτη άτυπη οικονομία και την οικονομία που βασίζεται στα μετρητά χρήματα.
- ✓ Με βάση δύο δεκαετίες διαλόγου πολιτικής, τεχνικής βοήθειας και έργων που χρηματοδοτούνται από την Παγκόσμια Τράπεζα, η τελευταία επιθυμεί να συμβάλει στο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της κυβέρνησης, περιγράφοντας ένα στοχευμένο μονοετές σχέδιο πολιτικής δράσης, καθορίζοντας τις ακόλουθες τέσσερις γενικές προτεραιότητες υψηλού επιπέδου:
 - (i) ανάσχεση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής επιδείνωσης και προσδιορισμό των παραγόντων που ευνοούν την ανάπτυξη,
 - (ii) ενίσχυση της κοινωνικής ασφάλισης,
 - (iii) καταπολέμηση της σπατάλης και της διαφθοράς και
 - (iv) προετοιμασία ενός δίκαιου νόμου για τις βουλευτικές εκλογές, που αναμένεται να διεξαχθούν εντός του 2026.

Οι προαναφερόμενες προτεινόμενες δράσεις θέτουν ως προτεραιότητα την εξασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών και τη θεμελίωση ενός νέου, επιτυχημένου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης.

Συνολικά, σημειώνουμε ότι ο Λίβανος βρίσκεται σε συστημική κρίση από το 2019 και οι ηγεσίες του έχουν μέχρι στιγμής αναβάλει την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που θα μπορούσαν να του επιτρέψουν την πρόσβαση σε πρόγραμμα βοήθειας του ΔΝΤ. Ο πόλεμος που ξεκίνησε στις 8 Οκτωβρίου 2023 στη Γάζα και επεκτάθηκε στον Λίβανο μεταξύ της Χεζμπολλά και του Ισραήλ, λήγοντας με μία εύθραυστη κατάπαυση του πυρός στις 27.11.2024, καθώς και ο πρόσφατος 12ημερος πόλεμος Ισραήλ-Ιράν, επιβάρυναν έτι περαιτέρω την οικονομική κατάσταση της χώρας. Συνεπώς, η πολυπλόκτη εφαρμογή των προτεινόμενων αλληλένδετων μεταρρυθμίσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν την απαραίτητη δυναμική για διαρκή οικονομική ανάκαμψη και βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Μένει να το δούμε στην πράξη.

Αλία Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.